

udstedt rutinemæssigt. Disse standardmæssige tilladelser er efter aftale med Rigsarkivet i 1987 makuleret 5 år efter deres udløb. Det kan imidlertid konstateres ud fra bevarede protokoller, hvilke ansøgninger der er modtaget, og om der er udstedt tilladelse eller afslag.

En gennemgang af disse protokoller viser, at F.L. Smidth ikke har ansøgt om tilladelser vedrørende eksport til Irak i perioden 1981 til 1990. Brevkopier viser, at der i 1989 i Industrirådet er foretaget en teknisk vurdering vedrørende en leverance til Irak af et fosfatberigelses anlæg. Det blev vurderet, at leverancen ikke var omfattet af COCOM-listen. Der foreligger ikke yderligere registreringer vedrørende F.L. Smidth og Irak i perioden.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at den internationale eksportkontrol undergik væsentlige forandringer efter murens fald i 1989, Golfkrigen i 1990 og erkendelsen af, at der var en reel risiko for anvendelse af biologiske og kemiske våben. Verdensbilledet og risikovurderingerne tog en betydelig drejning og førte til etableringen af det internationale samarbejde, vi kender i dag.

I 1994 vedtog EU et fælles retsgrundlag for eksportkontrol med en tilhørende fælles kontrolliste. Samtidig indførtes der lovhjemmel til at stoppe udførsel af dual-use produkter, der ikke specifikt er opført på EU's kontrolliste, når blot de kan sættes i forbindelse med produktion eller udvikling af masseødelæggelsesvåben eller terrorisme.

Det internationale samarbejde om eksportkontrol mellem de vestligt orienterede lande er nu rettet mod de lande, som skønnes at indebære en risiko for at udvikle eller producere masseødelæggelsesvåben og støtte terrorisme. Terrorangrebene i USA den 11. september 2001 har forstærket indsatsen på eksportkontrolområdet for at undgå opbygning af kapacitet til udvikling af masseødelæggelsesvåben.

Gennem det internationale samarbejde får Danmark bl.a. fortrolige oplysninger om kritiske slutbrugere, der kan mistænkes for at udvikle masseødelæggelsesvåben ved hjælp af dual-use produkter. Oplysningerne bruges af de danske myndigheder til at advare danske eksportører og i visse tilfælde til at stoppe en planlagt eksport.

Detaljerede oplysninger om eksportkontrol med dual-use produkter kan findes på Erhvervs- og Boligstyrelsens hjemmeside (<http://www.ebst.dk/eksportkontrol/0/30>).

Ydermere gennemførte Erhvervs- og Boligstyrelsen i perioden 1999-2001 en omfattende analyse af den internationale udvikling på eksportkontrolområdet, som kan findes på Erhvervs- og Boligstyrelsens hjemmeside (http://www.eft.dk/publikationer/rapporter/eksport_kontrol/index.html).

Desuden henvises til Udenrigsministeriets rapport til Folketinget »Udførsel af våben og industriprodukter med dobbelt anvendelse fra Danmark 2002«.

Ad spm. nr. S 1582

Fra statsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af Villy Søvnald stillet spørgsmål. Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 2003-04, forhandlingerne side 4824, lød således:

Til statsministeren (13/1 04) af:

Villy Søvnald (SF):

»Vil statsministeren kommentere artiklen i Information den 13. januar 2004 »Danmark solgte granatanlæg til Irak«?»

Supplerende svar (17/2 04)

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Justitsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet har oplyst følgende, hvilket jeg kan henholde mig til:

»I den i spørgsmålet nævnte artikel er det anført, at Helsingør Værft leverede tre større tropetransportskibe til Irak i 1982-83, at Dansk Industri Syndikat i Herlev/DISA, leverede et nøglefærdigt anlæg til granatproduktion til Irak i 1986, og at firmaet Niro i Søborg i 1989 leverede to tørremaskiner til Iraks civile atomindustri. Det er endvidere anført, at Mercandia-rederiet på et ikke nærmere angivet tidspunkt leverede østtyske lastbiler til den irakiske hær via den jordaniske havneby Aqaba.

Justitsministeriet har i den anledning oplyst følgende: Justitsministeriet har blandt andet gennemgået journalkortene vedrørende de sager om udførsel af våben og krigsmateriel, som er oprettet i ministeriet i perioderne 1981-83, 1985-86 og 1988-89. I henhold til oplysningerne på disse journalkort har Justitsministeriet ikke